

Press Review

Argonotlar, Anı Ekin Özdemir, May 2024

ELEŞTİRİ

Düzenlemiyorum, dalgalanıyordum veya “Aşkın bununla ne ilgisi var?”

Cem Örgen'in The Pill'de gerçekleşen “Yağmurun Riski” sergisini Anı Ekin Özdemir ele aldı.

Aile ile Kahvaltı, CNC ve el makinesi ile şekillenen, seyrettilere boyanan ve verniklenen kontrplak, epoksi dolgular, hava ile kalıplanan akrilik su merceği, silikon dolgu macunu, alüminyum üzerine fine-art baskı, 220x180x175 cm., 2024

İnsanların “benlik” fikri oldukça çeşitli. Bir birey gibi hissediyor muyuz diye sorabiliriz bazı bilimsel veya felsefi anlayışları takip ederek. İnsanlar nerede ve nasıl kesişir, birbirine dokunur ve “bir” haline gelir soruları da bunu takip edebilir. Ancak çoğunlukla, günlük ve “normal” sohbetlerimiz içinde kendimizden bir birey, tekil bir varlık olarak bahsederiz. Herhangi bir sorunun çözümü, cevaplar, yollar da bizim benlik fikrimiz gibi katılmış, tek bir kaynaktan, odaklı ve net bir şekilde olmalı diye düşünürüz.

Press Review

Argonotlar, Anı Ekin Özdemir, May 2024

Daisy Hildyard'ın *İkinci Beden (The Second Body)* isimli kitabı yeryüzündeki tüm varlıklar arasındaki sınırların çözüldüğü incelikli bir anlatı. Her türlü sınırların bulanıklığına dikkat ederek duyuşsal bir yoğunluk yaşatıyor okuyucusuna, Cem Örgen'in "Yağmurun Riski" sergisindeki yaklaşım da tek olan içindeki çokluk ile bize endişeli ve katı sınırlarımız dışına taşma, bir ilişkilendirme ve dikkat(sizlik) önerisi sunuyor. Hildyard, daha kitabın ilk sayfalarında "Dünyanın öbür ucuna ulaşabilen bir beden fikri, şu anda günlük dilde konuşma eğiliminde olduğumuz bir fikir değil. Normal hayatta bir insan bedeninin kendi sınırları, derisi ötesinde var olduğu nadiren anlaşılır – bozulamaz, kendi dışına sızamaz olduğu varsayılır. İnsanın dili, bütün ve tek bir bireyin dilidir. Kendiniz olmanız ve kendinizi ifade etmeniz teşvik edilir – bütün olmanız, bir olmanız, dağınık ve her yerde olmamanız" diye yazıyor günlük, katı ve endişeli ifadelerimize getirmek için dikkati. Cem Örgen her yere dağılabilen dikkatinden, dikkatsizliğinden bahsediyor sergi metninde — bu metin, bir sergi metninden çok serginin bir parçası haline gelmiş. Serginin girişinde bizi karşılamak yerine her şeyin sonunda, bir kenarda buluyor izleyiciyi. Hiçbir iş merkezde, tam olarak birbirinden ayrılmış ve diğerinden daha baskın hissettirmiyor, her biri bir diğerine sızıyor, bir şeyleri noktalamıyor, odağa yerleştirmiyor. Sanatçının da dağılan dikkati detaylara odaklandığı için orada, merkezde değil; etkilendikleri, hissettikleri ve dokundukları arasında bir yerde, dikkate değer bulunmayan bir detayda, bir heyecanda, bir temasta belki de.

Daisy Hildyard ise yukarıdaki paragrafı şöyle tamamlıyor: “Bu kişilikten, kendini ifade etmekten uzaklaşırsanız, aklınızı kaçırma, kendinize karşı dürüst olamama, başka sesler duyma veya kişiliğinizde bölünme gibi risklerle karşı karşıya kalırsınız. Bu da kulağa pek hoş gelmiyor. Bence, bu dikkatli dil çaresiz bir şekilde endişeli ve tehdit edici. Sınırlara ihtiyacınız var, ya burada ya da orada olmalısınız. Her yerde olmayın. Ancak güncel meseleler her yerde olmanız gereken yeni bir dil yaratıyor; her zaman her yerdesiniz. Her hayvan bedeni tüm dünyaya dahil. Ameliyat masasında narkoz verilmiş, zorlukla nefes alan bir hasta cerrahların lambalarıyla aydınlatılıyor, bacalarından gökyüzüne beyaz duman üfleyen santralden gelen elektrikle çalışan lambalarla aydınlatılıyor. Bu, dünya üzerinde yaşayan her şeydir.” Örgen endüstriyel tasarımın motivasyonlarından hayal kırıklığına uğrayarak malzeme süreçlerine, işlev ve standartlara olan ilgisiyle beraber pratiğini kitlesel dolaşımdan ziyade daha kişisel ve konumlandırılmış detaylara yöneltmiş bir sanatçı. Gündelik uyarınların, çevrimiçi ve çevrimdışı sosyal etkileşimlerin ve arzuların hızının yarattığı manevi bulantıyı inceliyor. Yerleştirme, buluntu nesnelere, fotoğraf, heykel, video ve resim kullanarak gizli, aceleyle getirilmiş ve yalıtılmış ortamlarda ortak ve kolektif hafıza arayışına değer veriyor. Kullandığı materyallere onları buluşturduğu bağlamlarla bambaşka bir fonksiyon ve anlam kazandırıyor, fonksiyonların, tanımların ötesine geçerek aştığı, bulanıklaştırdığı sınırlarla her zaman her yerde olan bir anlatı yaratıyor.

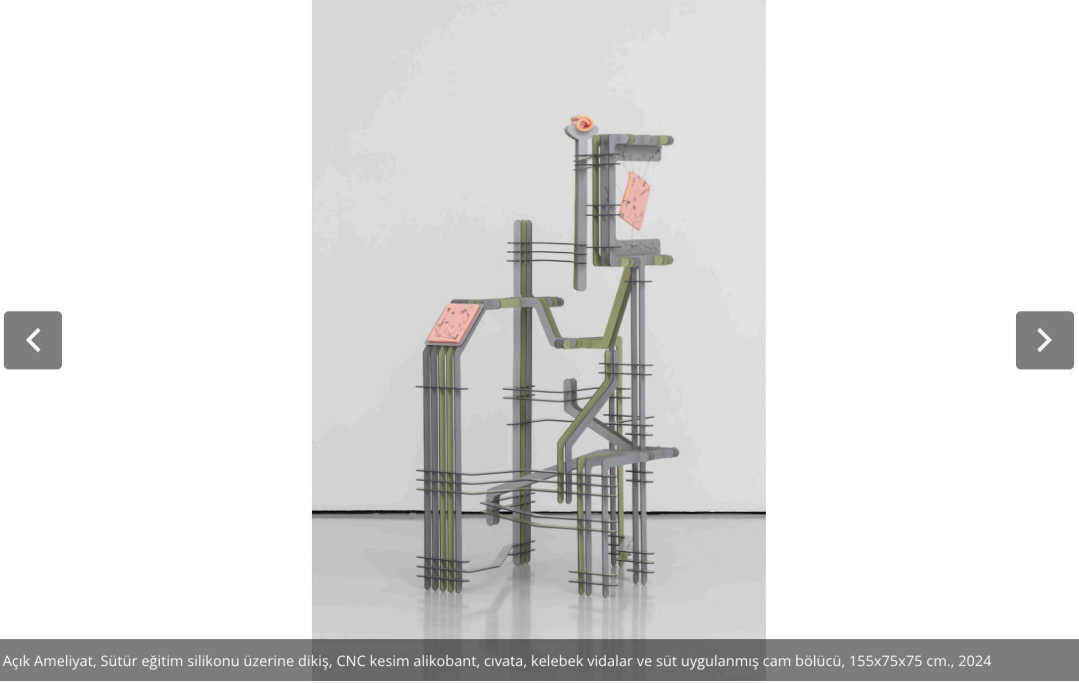

“Yağmurun Riski” sergisinden görünüm: Fotoğraflar: Kayhan Kaygusuz

“Yağmurun Riski” sergisindeki her iş ötekiyle var olabiliyor, destek buluyor, tutmayan dikişler yine de iki ayrı parçayı birbirine birleştirerek bu kriz ânı ve yağmur riskiyle bedenler arasındaki sınırları akışkanlaştırıyor. Serginin merkezinde yer aldığını söyleyebileceğimiz *Atlar* bir tasarımcı sandalyesini çağrıştırıyor hatta bir tasarımcı sandalyesi olacağı ihtimaliyle başlanmış ancak süreci tamamlamanın gerekliliğine duyulan şüphe, tam ve güzel formların anlamsızlığıyla kaçan heves üzerine yarım bırakılmış. Yarım bırakılan sandalye formunu tamamlayan ise bir kalem kağıt üzerine bastırarak üretilmiş bir Faber-Castell logosunun kopyası. Faber-Castell logosu günlük hayatımızda karşımıza çıkan haliyle şiddetiyle bizi etkileyen, rahatsız eden veya düşündüren bir logo değil. Ancak bu işin merkezine yerleşerek dikkatimizi düelloya, bir şövalyenin diğerine saptığı mızrağa getiriyor. Faber-Castell için şövalyelerin düello motifi markanın ayrılmaz bir parçası olarak var olmakta ve bazı temel değerleri sembolize etmektedir: Güç, atılganlık, zihin asaleti, savaşçı ruh, süreklilik ve geleneklerin korunması. Güç, kararlılık, asalet ve süreklilik gibi değerleri temsil eden bu logo, iki parçadan oluşan ve biri olmadan diğerinin dengede duramadığı yarım bırakılmış bir form üzerine yapılandırıldığında ise iki şövalyenin bir olmasının temsili haline de geliyor. Biri diğerinin içine geçerken de, sadece bir logo olarak da, biri diğeri olmadan bir anlam ifade edemiyor. Bu işi oluşturan iki parça birbirini tamamlarken aynı zamanda biri öteki olmadan var olamayacak bir noktaya geliyor. Benzer bir hal, *Yoksa aşık mıyım?* isimli eserin tek bir uzatıcıdan aldığı elektrikle aydınlanan telefonlar için de düşünülebilir. Birbirine dönük olmayan ekranlar, kırmızı bir renkle aydınlanıyor ve aydınlatıyor. İşin kenarlarında, minik titreşen canavarımsı semboller bildirimlerin aydınlattığı ekranlar aracılığıyla birbirine bağlanıyor, ilişkileniyor. Burada hem bir boşluk hem de bir arzu seziyoruz, canavarlar spiral formlarla genişliyor ve birbirine ulaşım ulaşmamaları değil artık mesele, zaten bu karşılaşma onların kendisi, bedeni dışına taşmasına, hem eksilmesine hem de çoğalmasına yol açmış. e-flux’ın *What’s Love (or Care, Intimacy, Warmth, Affection) Got to Do with It?* isimli kitabındaki on yedi makaleden biri olan “Beautiful Misgivings (Schöne Zweifel)—Which Love”da Antke Engel’in bahsettiği gibi “özne(ler) sadece olanlar çevresinde kontrolü kaybetmiyor, aynı zamanda kendini de kendinin olmayan bir şekilde deneyimliyor – gelecek ilişkilennemelerin olasılığı düşünülerek ötekine verilmiş, ancak ötekinin de sahip olmadığı bir yerde. Bu, ötekinin sahip olduğu ayrıcalık, iki kişinin de sahip olmadığı ve olamayacağı radikal hediye iskeletini çıkarıyor, yani aşkın.”

Press Review

Argonotlar, Anı Ekin Özdemir, May 2024

Açık Ameliyat, Sütür eğitim silikonu üzerine dikmiş, CNC kesim alikobant, civata, kelebek vidalar ve süt uygulanmış cam bölücü, 155x75x75 cm., 2024

Aile ile Kahvaltı isimli iş, akrilik su mercekleri aracılığıyla görüntülenen beş fotoğraf baskısından oluşuyor. Durgun suyla izleyicinin odağında bir hareketlilik yaratıyor. Aynı zamanda masadaki hareketlilik üzerinden bağlara, buluşmalara, yakınlıklara ve aile bireylerinin tabakları üzerinden onların hallerine, kişiliğine, alışkanlıklarına ve kesişimlerine de dahil ediyor izleyiciyi. İşin izleyicisini çevreleyen formu hareketli mercekler içindeki durgun su gibi bir hal önerirken bir yakınlık ve derinlik için de durgunluğu önerir. Tabaklara, reçellerin bulunduğu kaselere, neyin nasıl tutulduğuna, nasıl uzanıldığına ve etkileşimlere, ilişkilere getiren dikkat katmanlar, kökler ve uyum üzerine düşündürüyor.

Press Review

Argonotlar, Anı Ekin Özdemir, May 2024

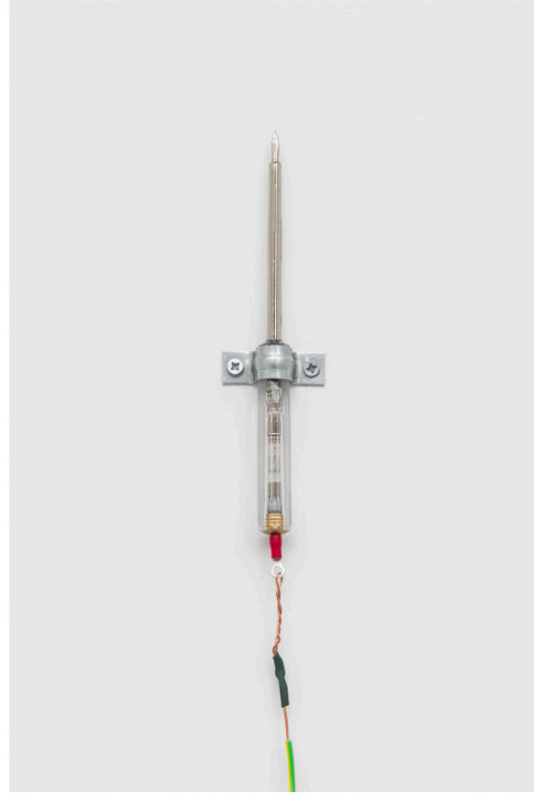
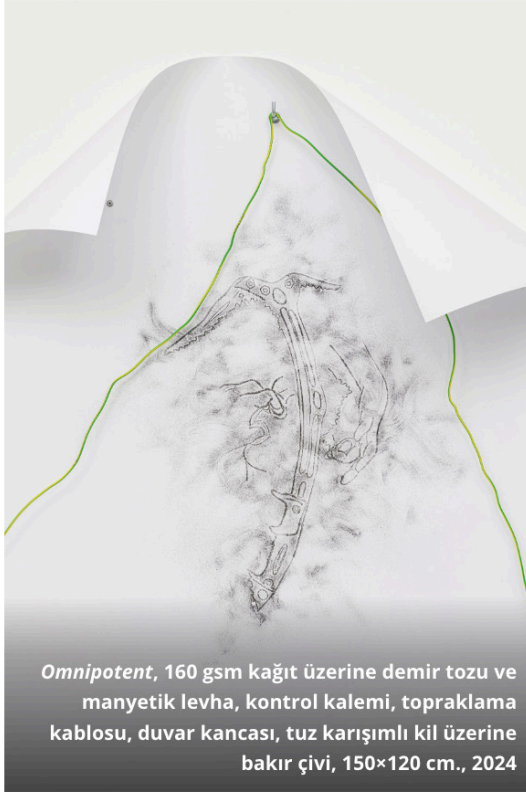

Aile ile Kahvaltı, CNC ve el makinesi ile şekillenen, seyreltilerek boyanan ve verniklenen kontrplak, epoksi dolgular, hava ile kalıplanan akrilik su merceği, silikon dolgu macunu, alüminyum üzerine fine- art baskı, 220x 180x175 cm., 2024

Omnipotent ise bir otoportre, sanatçı yıldırım gibi yüklü bir hissi, ürettiği basit bir paratonerle topraklamak isterken bu enerjiyi dönüştürme olasılığıyla karşılaşmış, bu dönüşümün potansiyeliyle ne yapacağını bilemeyen bir hal gizleniyor zar zor fark edilen manyetik çizimde. Manyetik çizimde bir balta ve boğulmakta olan bir figürle karşılaşılıyor, baltalar gök tanrılarının ve onların yıldırımlarının simgesidir. Bu detay bize baltanın ustalıklı kullanıldığında yıldırım kadar güçlü, keskin ve ani bir araç olduğunu hatırlatıyor – ancak parçalama, bölme ve ayırma ihtimali de taşır ve bu enerjiyi dengelemek pek de mümkün olmadığını da boğulmakta olan bir figürle seziyoruz. Bu otoportreyle arzunun kaynağına yaklaştıkça dağılan dikkatleri ve artan yoğunluğu bulanıklaşan tanımlara, detaylarda kaybolduğumuz anlara ekliyor. *Çantalar (1-3)* ise dağınık ve rastgele hissettiren haliyle aslında bütün işleri birbirine örüyor, hatalar, olasılıklar, kırılanlar ve vazgeçilenler. Aynı zamanda her işi bir arada tutana ve taşımakta olan bir nevi çerçeveleri, süreçleri de görünür kılıyor. Bir şeylerin tamamlanmış, kararlaştırılmış olmasından çok olabilme ihtimalinin, süreçlerin, olagelme halinin güzelliğini ekliyor tüm anlatının üzerine.

Press Review

Argonotlar, Anı Ekin Özdemir, May 2024

Bize detayları anlamlandırma, dikkatimizi çeken ve dağıtanlar arasında ağırları örme, tanımlar, beklentiler, doğrular ve sınırlar dışına taşarak dallarımızı sevdiklerimize ve dostlarımıza uzatma önerisinde bulunuyor bu sergi. Daha önce bahsettiğim *What's Love (or Care, Intimacy, Warmth, Affection) Got to Do with It?* isimli kitap on yedi makaleyle okuyucuya yeni algı ve ilişkilendirme biçimleri geliştirmek için bir alan açıyor. "Yağmurun Riski" de materyallere fonksiyonlarının, tanımlarının veya anlamlarının ötesinde ilişkilendirmeleri için alan açıyor ve izleyicinin de "kendi" dışına sızmasına izin veriyor. Aynı zamanda taşmanın, sızmanın, dağılmanın riskini ve yoğunluğunu da paylaşmaktan çekinmiyor. Göze görünenlerin, işlevlerin ötesine; risklere, süreçlere, pek dikkat etmediğimiz kahvaltılık tabağına, açık yaralara, hevesle beklenen mesajlara dikkat ederek bazı sınırların ötesine geçiyoruz, biraz dışarı taşıyor, biraz içeri dönüyoruz. Örgen çoğunlukla dışarı taşmış olanlara yöneliyor ve sergi de her yere sızan bir bütünleşme haliyle taşıyor bunun sonucunda, bazen şiddetli, bazen gizli, bazen sessiz. Hislere, hikayelere, materyallere ve tüm bunlar arasındaki ince bağlara, birbirine tutunana ve onları bir arada tutana getiriyor odağımızı sanatçı. Perspektifimize tuhaf bir akışkanlık getiriyor "Yağmurun Riski", beden kendi sınırlarını aşma, taşma riskiyle karşılaştığımızda yağın yağmur ve içeri sızan su ile aramızdaki ayrım da bulanıklaşabilir mi?